

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 8Csp/26/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120201665
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Jaselský
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8120201665.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom, JUDr. Jozefom Jaselským, v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného: JUDr. Ján Šoltés, advokát so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, proti žalovanému: H. J., X.. XX.XX.XXXX, L. J. XX, XXX XX J., právne zastúpeného: JUDr. Ladislav Riedl, advokát so sídlom Slovenská 46, 080 01 Prešov o zaplatenie o zaplatenie 1.432,09 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1.236,89 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.432,09 eur od 27.6.2017 do 16.12.2019 vo výške 5 % ročne zo sumy 1.402,09 eur od 17.12.2019 do 16.1.2020 vo výške 5 % ročne zo sumy 1.372,09 eur od 17.1.2020 do 13.2.2020, vo výške 5 % ročne zo sumy 1.342,09 eur od 14.2.2020 od 15.10.2020 vo výške 5 % ročne zo sumy 1.289,49 eur 16.10.2020 do 1.12.2020, vo výške 5 % ročne zo sumy 1.236,89 eur od 2.12.2020 do zaplatenia a to všetko v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti konanie z a s t a v u j e.

III. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Právny predchodca žalobcu si žalobou podanou na súde dňa 3.2.2020 uplatnil proti žalovanému nárok na zaplatenie sumy 1.432,09 € s príslušenstvom. Právny predchodca žalobcu uplatnený nárok odôvodnil tým, že je právny nástupca spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, IČO: 35 923 130, z titulu zlúčenia uvedenej spoločnosti s VÚB, a.s.. Táto skutočnosť je uvedená vo výpise z OR OS Bratislava I, Oddiel: Sa, Vložka číslo 341/B. V zmysle Projektu rozdelenia zlúčením, spoločnosť VÚB a.s. ako právny nástupca pokračuje v prevádzkovaní tzv. ostatného podnikania zanikajúcej spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., ktorým sa rozumejú všetky ostatné zložky podnikania zanikajúcej spoločnosti okrem TRIANGEL - splátkového predaja a leasingu QCar. Právny predchodca žalobcu a žalovaný uzatvorili spolu dňa 21.10.2015 zmluvu o pôžičke evid. č. 7157544 /6600504028/, na základe ktorej poskytol žalovanému pôžičku vo výške 2.000,- €. Podľa zmluvy o pôžičke mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 60. mesačných splátkach v sume 57,70 €, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 3.462,- €. Do podania žaloby žalovaný uhradil z vyššie uvedenej zmluvy sumu 1.295,50 €. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku, resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas, t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, právny predchodca žalobcu dňa 26.4.2017 listom - Predžalobná upomienka, vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok a žalovanú upozornil na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Nakoľko k úhrade dlžných splátok ani v dodatočne poskytnutej lehote nedošlo, právny predchodca žalobcu dňa 19.6.2017 úver zosplatnil, o čom bol žalovaný informovaný listom z dňa

21.6.2017 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Do podania žaloby žalovaný dlžné splátky neuhradil.

2. Žalovaný vo svojom vyjadrení navrhol žalobu zamietnuť. Uviedol, že ročná úroková sadzba je v Zmluve uvedená vo výške 27 %. Priemerné úrokové miery z nových obchodov - spotrebiteľských úverov, prezentované NBS, boli v októbri 2015 so splatnosťou od 1 do 5 rokov - 10,75 % p.a. Je zrejmé, že úroková sadzba uvedená v zmluve dosahuje dva a pol násobok priemeru na trhu, čo nezodpovedá zákonnom vyžadovanému prístupu dodávateľa k spotrebiteľovi s odbornou starostlivosťou a konaniu v súlade s dobrými mravmi. Teda žalobca by mal právo maximálne na zaplatenie sumy 704,50 €, t.j. rozdielu medzi poskytnutou sumou a sumou zaplatených splátok, avšak nárok je už premlčaný. Z dôvodu, že istina úveru bola pre úžeru poskytnutá bez právneho dôvodu, odo dňa nasledujúceho mal veriteľ možnosť uplatniť nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Subjektívna dvojročná premlčacia doma uplynula 28.10.2017, teda pred podaním žaloby.

3. Právny predchodca žalobcu v replike uviedol, že vo vzťahu k námietke premlčania je toho názoru, že v konaní nedošlo k premlčaniu celého jeho nároku a tento bol uplatnený v rámci plynutia zákonnej 3-ročnej premlčacej doby pre uplatnenie práva. Premlčanie dlhu, ktorý bol zosplatený v súlade s právnymi predpismi nemožno počítať od splatnosti prvej nezaplatenej splátky. Rozhodujúcou pre posúdenie premlčania dlhu je splatnosť tej splátky, ktorá vyvolala zročnosť celého dlhu. Právne predpisy neobsahujú ustanovenie, ktoré by viazalo možnosť zosplatenia dlhu na konkrétnu splátku (t. j. na prvú nesplatenú). K dátumu zosplatenia veriteľ z predpísaných 19. splátok evidoval úhradu 15. splátok, teda žalovaný sa dostal do omeškania so 16. splátkou splatnou dňa 20.2.2017. Zosplatenie v prejednávanej spore nastalo vo vzťahu k splátke splatnej 20.5.2017, pričom 3-ročná premlčacia doba by uplynula až dátumom 20.5.2020. Žalobca poukázal na to, že Predžalobná upomienka nikde neuvádza, že dlh bude zosplatený vo vzťahu k splátke splatnej dňa 20.2.2017. Samotný text uvádza, že v prípade neuhradenia uvedenej splátky bude veriteľ len oprávnený úver zosplatiť. V Oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru nie je uvedené, pre ktorú splátku bol úver zosplatený. Poznamenal, že pokiaľ sa pri premlčaní vychádza z ustanovenia § 101 OZ v spojení s ustanovením § 103 OZ, a žalovaný sa dostal do omeškania prvýkrát splátkou zročnou dňa 20.2.2017, tak žalobca by nemohol pristúpiť k zosplateniu a uplatniť právo v súvislosti s vyhlásením mimoriadnej splatnosti skôr ako po troch mesiacoch od danej splátky. Z uvedeného vyplýva, že právo spojené s vyhlásením mimoriadnej splatnosti mohol veriteľ prvýkrát (teda aj súdne) uplatniť najskôr dňom 21.5.2017, kedy uplynuli 3 mesiace od omeškania splátky. Od tohto momentu je tak možné počítať plynutie 3-ročnej premlčacej doby. Je taktiež neprijateľné, aby začiatok premlčacej doby pre celý dlh začal plynúť splatnosťou neuhradenej splátky, t.j. aj pre splátky, ktoré ešte nie sú splatnými. Žalobca je toho názoru, že uplatňované úroky zo zmluvy nie sú v rozpore s dobrými mravmi. Ďalej uviedol, že žalovaný bol riadne oboznámený so všetkými parametrami uvedenej zmluvy, pričom tieto nerozporoval a vykonával úhrady v zmluvne predpísanej výške, teda aj s príslušnou časťou úroku. Taktiež poukázal na tú skutočnosť, že žalovaný žiadnym spôsobom neinformoval žalobcu o zmene finančných pomerov, ktoré by znemožnili žalovanému riadne splácanie poskytnutého úveru. Rovnako tak zo strany žalovaného nebola prednesená žiadosť o prípadné zníženie mesačnej splátky, ktorú by žalobca posúdil a so žalovaným dohodol nové podmienky splácania.

4. Uznesením zo dňa 19.8.2020, č.k. 8Csp/26/2020-86, tunajší súd pripustil zmenu strany sporu tak, že na miesto žalobcu vstúpila do konania spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o..

5. Žalobca v podaní doručenom súdu dňa 23.10.2020 vzal žalobu späť v časti týkajúcej sumy vo výške 142,60 € z dôvodu vykonaných úhrad dňa 16.12.2019 v sume 30,- €, dňa 16.1.2020 v sume 30,- €, dňa 13.2.2020 v sume 30,- €, dňa 15.10.2020 v sume 52,60 €. Zároveň uviedol, že záver právneho zástupcu žalovaného o absolútnej neplatnosti spotrebiteľskej zmluvy pre úžeru spočívajúcu v neprimeranej výške úveru taktiež považuje za nesprávny. Žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 2.000,- €, ktorý sa zaviazal vrátiť v 60. pravidelných mesačných splátkach á 57,70 €. Navýšenie úveru predstavuje len zmluvne dojednaný úrok vo výške ročnej úrokovej sadzby 27,00 %. Celková čiastka, ku ktorej zaplateniu sa žalovaný zaviazal predstavuje 3.462,- €. Celkové náklady spotrebiteľa s úverom predstavujú 1.462,- €. Odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru nachádza svoje vyjadrenie v RPMN vo výške 27,00 % zhodne s dojednanou úrokovou sadzbou, nakoľko jedinou odplátou poskytnutého úveru je len zmluvný úrok. Výška priemernej hodnoty RPMN pre úvery so splatnosťou od 1 do 5 rokov zverejnená naposledy v čase uzavretia úverovej zmluvy MFSR v súlade s ust. § 21 ods. 2 z.č. 129/2010 Z. z. v

Súhrnných informáciách o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 2.štvrtrok 2015 so stavom ku dňu 30.6.2015 predstavovala 13,50 %. Najvyššia prípustná výška odplaty podľa zákona (§ 53 ods. 6 OZ v spojení s ust. § 1a ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995) predstavovala 27,00 %, t.j. 2x priemernej RPMN 13,50 % tak, ako je uvedená v úverovej zmluve. Nie výška úrokovej sadzby, ale celková výška odplaty vyjadrená prostredníctvom RPMN je rozhodujúcim faktorom pre ustálenie celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom. Veličina vyjadrená prostredníctvom RPMN predstavuje celkovú odplatu spojenú s úverom, t.j. navýšenie úveru, ktoré je povinný dlžník veriteľovi zaplatiť a tento faktor je rozhodujúci pre ustálenie primeranosti odplaty. Výška dojednanej odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru v úverovej zmluve 27,00 % neprevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch podľa ust. § 53 ods. 6 OZ platného a účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy a je v súlade so zákonom stanovenou maximálnou výškou odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa ust. § 1a ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. platného a účinného od 1.9.2014. Vzhľadom na uvedené, aplikácia ust. § 39a OZ nebola namieste, nakoľko dojednaná odplata v úverovej zmluve vo výške 27,00 % nepresahuje 2x priemernej výšky RPMN zverejnenej MF SR v Súhrnných informáciách o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 2.štvrtrok 2015 so stavom ku dňu 30.06.2015 vo výške 12,70 % pre obdobné úvery. Dojednaná odplata je primeraná, v súlade so zákonom (ust. § 53 ods. 6 OZ platného a účinného v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere) a dobrými mravmi.

6. Žalobca v podaní doručenom súdu dňa 7.12.2020 vzal žalobu späť v časti týkajúcej sumy vo výške 52,60 € z dôvodu vykonanej úhrady dňa 1.12.2020.

7. Vzhľadom na čiastočné späťvzatie žaloby súd konanie zastavil v zmysle § 144 a nasl. zák. č. 160/2015 Z.z. (Civilný sporový poriadok, resp. CSP).

8. Na prejednanie veci súd nariadil pojednávanie, na ktoré sa nedostavil právny zástupca žalobcu, ktorý svoju neúčast' ospravedlnil a súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti. Na pojednávanie sa dostavil právny zástupca žalovaného.

6. Žalovaný na pojednávaní uviedol, že žalobca nespochybnil jeho námietku a tým pádom je nesporná.

7. Súd sa oboznámil listinami nachádzajúcimi sa v spise (t.j. zmluvou o spotrebiteľskom úvere, prehľadom splátok a úhrad, predžalobnou upomienkou, oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, bankovou úrokovou štatistikou - úvery podľa údajov NBS súhrnnými informáciami o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk), ako aj ďalším spisovým materiálom, pričom zistil tento skutkový stav:

9. Právny predchodca žalobcu, spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., a žalovaný uzatvorili dňa 21.10.2015 Zmluvu o poskytnutí najľahšej pôžičky č. 7157544 /6600504028/ (ďalej aj ako „Zmluva“), na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 2.000,- € s fixnou ročnou úrokovou sadzbou 27,00 %, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť 60. splátkami po 57,70, pričom celkové náklady spotrebiteľa činili 1.462,- €. RPMN ako aj odplata úveru bola uvedená vo výške 27,00 %, priemerná hodnota RPMN činila 18,01 % a najvyššia prípustná výška odplaty činila 27,00 %. Prvá splátka bola splatná dňa 20.11.2015, ďalšie splátky vždy 20. dňa v mesiaci a Konečná splatnosť úveru bola stanovená v mesiaci október 2020.

10. Právny predchodca žalobcu dňa 26.4.2017 listom - Predžalobná upomienka vyzval žalovaného k úhrade nedoplatku na splátkach v celkovej výške 173,10 € do 5.6.2017 a upozornil ho, že ak nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 02/2017, bude právny predchodca oprávnený úver zosplatiť.

11. Listom zo dňa 21.6.2017 právny predchodca žalobcu vyhlásil okamžitú splatnosť úveru a vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej čiastky v celkovej výške 1.862,33 €.

12. Súd z prehľadu splátok a úhrad zistil, že žalovaný mal uhradiť žalobcovi sumu 2.727,59 €, pričom uhradil sumu vo výške 1.295,50 €; dlžný zostatok 1.665,36 € pozostávajúci z dlžných splátok a zostatku istiny, ako aj zmluvnej pokuty vo výške 190,07 € a nákladov na vymáhanie vo výške 43,20 € žalovaný neuhradil. Žalobca si neuplatnil zmluvnú pokutu a ani náklady na vymáhanie pohľadávky.

13. Zo súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk zverejnených Ministerstvom financií SR súd zistil, pre priemerná RPMN pre spotrebiteľské úvery so splatnosťou od 1 do 5 rokov vrátane bola v sadzbe 13,50 %.

14. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

Podľa § 657 Občianskeho zákonníka, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „Zákon“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa § 2 ods. písm. g/ Zákona, celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj poistné a náklady spojené so zmluvou o zabezpečení záväzku spotrebiteľa podľa tohto zákona, ktorých uzavretím bolo podmienené získanie spotrebiteľského úveru alebo jeho získanie za ponúkaných podmienok.

Podľa § 2 ods. písm. i/ Zákona, ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona, Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) odplatu podľa osobitných predpisov, 18aa)

k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok,
- aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

Podľa § 11 ods. 1 Zákona, Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 100 ods. 1 a 2 Občianskeho zákona, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nieje dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Podľa § 1a ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

Podľa § 1a ods. 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., najvyššia prípustná výška odplaty sa posudzuje podľa pravidiel uvedených v odsekoch 1 až 3 ku dňu uzavretia spotrebiteľskej zmluvy, ktorej predmetom je poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi.

Podľa § 517 ods.1 Občianskeho zákonníka, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je Nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z.z.

V zmysle § 3 Naradenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

15. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu

založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

16. Zmluva o pôžičke je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka. Zmluvu uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy ako aj zmluvných podmienok bol daný právnym predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, ak je to pre spotrebiteľa výhodnejšie.

17. Na základe uvedenej Zmluvy boli žalovanému poskytnuté finančné prostriedky vo výške 2.000,- €, ktoré mal splatiť v pravidelných mesačných splátkach. Keďže žalovaný riadne a včas neplnil svoj záväzok, právny predchodca žalobcu dôvodne pristúpil k zosplatneniu úveru.

18. Prioritne sa súd zaoberal vznesenou námietkou premlčania. Trojročná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Tým je objektívne vymedzený začiatok plynutia premlčacej doby, ktorý je odvodený od slova „mohlo“ a nie od slova „mohol“. Za tento deň sa všeobecne považuje deň, keď sa právo mohlo po prvý raz uplatniť na súde, teda len čo mohol byť dôvodne podaný návrh na začatie konania na súd (actio nata). Ide o objektívnu možnosť vykonať právo bez zreteľa na to, či oprávnená osoba (veriteľ) by mohol právo subjektívne vykonať alebo nie, t.j. či oprávnený subjektívne vedel alebo nevedel o svojom práve. Podľa § 103 druhej vety Občianskeho zákonníka pri zosplatnení úveru začína plynúť premlčacia doba nie od omeškania celej zosplatnenej pohľadávky, a teda nie od momentu účinnosti zosplatnenia, ale od omeškania splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu. Súd zastáva názor, že by malo byť ísť o prvú omeškanú splátku, ktorá nebola uhradená, resp. bola uhradená len čiastočne, čo je logický dôsledok zásady upravenej v § 101 Občianskeho zákonníka spočívajúcej v tom, že relevantné je posúdenie toho, kedy sa právo mohlo vykonať prvýkrát. Zákonodarca totiž jasne v § 103 vete druhej Občianskeho zákonníka uviedol, od kedy plynie premlčacia doba pri zosplatnení úveru, t.j. odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Účelom tohto ustanovenia je, aby veriteľ pri omeškaní dlžníka nebol pasívny a aby včas využil svoje právo na zosplatnenie úveru. V prípade spotrebiteľskej zmluvy má dodávateľ podľa § 53 ods. 9 OZ povinnosť čakať s využitím práva na predčasné zosplatnenie (§ 565 OZ) ešte tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky, to však nič nemení na tom, že premlčacia doba sa aj v takomto prípade začína počítať odo dňa zročnosti tejto omeškanej splátky, v danom prípade splátky splatnej dňa 20.2.2017. Súd teda zastáva názor, že v danom prípade premlčacia doba začala plynúť odo dňa nasledujúceho po splatnosti tejto splátky, t.j. odo dňa 21.2.2017. Vychádzal z ust. § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ, pričom vzal do úvahy skutočnosť, že pôvodný veriteľ upozornil žalovaného na možnosť zosplatnenia úveru výzvou zo dňa 26.4.2017, kedy neboli zaplatené splátky zročné k 20. dňu mesiaca február až apríl 2017 (3 x 57,70 € = 173,10 €). Keďže žalovaný dlžné splátky neuhradil žalobca po tomto upozornení pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti celého úveru. Na tomto základe súd usúdil, že podľa § 103 OZ začala plynúť premlčacia dňom nasledujúcim po splatnosti splátky zročnej dňa 20.2.2014 a nárok na zaplatenie omeškaných splátok ako aj zosplatnenej istiny sa premlčal dňa 21.6.2017. Žalobca podal žalobu až dňa 3.2.2020, teda v rámci zákonom stanovenej 3-ročnej premlčacej doby a preto námietka žalovaného nie je dôvodná. Obdobným spôsobom posúdil plynutie premlčacej doby aj napríklad Krajský súd v Prešove v rozhodnutí zo dňa 26.3.2019, sp. zn. 22Co/161/2018, zo dňa 17.4.2019, sp. zn. 2Co/148/2018, zo dňa 28.6.2018, sp. zn. 6Co/26/2017, Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí zo dňa 13.9.2018, sp. zn. 16Co/95/2018, zo dňa 18.10.2018, sp. zn. 16Co/34/2018, Krajský súd v Trnave v rozhodnutí zo dňa 23.10.2018, sp. zn. 26Co/276/2017, zo dňa 27.2.2018, sp. zn. 27Co/315/2017, zo dňa 26.3.2018, sp. zn. 26Co/176/2017, Krajský súd v Žiline v rozhodnutí zo dňa 26.3.2019, sp. zn. 11Co/59/2019.

19. Súd posúdil aj primeranosť dohodnutej ročnej úrokovej sadzby. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, no nemali by byť vyššie ako o 100 % oproti priemeru bánk. V Zmluve dohodnutá úroková sadzba úveru vo výške 27 % síce prevyšuje dvojnásobok priemernej úrokovej

miery z úverov poskytovaných bankami na Slovensku iba o 0,7 % (zdroj: NBS, banková úroková štatistika - úvery <<https://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-institucie/banky/statisticke-a-analyticke-prehlady/urokova-statistika/bankova-urokova-statistika-uvery>>), avšak zároveň je potrebné dodať, že odplata úveru v rovnakej sadzbe (t.j. 27 %) neprevyšuje dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov pri obdobných úveroch so splatnosťou do 5 rokov. V danom prípade teda súd nepovažoval dohodnutý úrok za neprimerane vysoký, a teda taký, ktorý by bol v rozpore dobrými mravmi najmä s ohľadom na fakt, že odplata je v medziach odplaty určenej v zmysle § 1a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z..

20. Zákon v § 39a OZ kumuluje jednak objektívnu stránku úžery a jednak subjektívnu stránku. Tou objektívnou je porovnanie vzájomných plnení. V prípade tiesne podľa tohto ustanovenia ide o subjektívny stav konajúceho v dôsledku čoho tento právny úkon urobí. Tiesňou sa rozumie napr. nebezpečenstvo ohrozenia života, dobrej povesti a pod.. Ide o mimoriadne ťaživú situáciu dlžníka, ktorá je vyvolaná určitou, v danej situácii naliehavou potrebou, ktorej uspokojenie nie je v možnostiach poškodeného. Tiesňou je situácia, ktorá je tak závažná, že priamo ohrozuje existenciu dlžníka. Žalovaný takéto skutočnosti nepreukázal. Taktiež je potrebné dodať, že menej nepriaznivé majetkové pomery žalovaného nemožno stotožňovať s pojmom tiesne. Do úvahy neprichádza ani použitie § 49 OZ, nakoľko žalovaný od zmluvy ani neodstúpil.

21. Vzhľadom na uvedené je tak žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1.236,89 € pozostávajúcej z neuhradenej časti splatných dlžných splátok (t.j. splátok splatných dňa 20.2.2017, 20.3.2017, 20.4.2017 a dňa 20.5.2016), ako aj zo zosplateného zvyšku úverovej istiny po zohľadnení čiastočných úhrad žalovaného.

22. Podľa zistenia súdu sadzba úroku z omeškania v súlade s ustanovením § 517 Občianskeho zákonníka v spojení s Nariadením vlády SR č. 87/1995 Z.z. bola ku dňu 27.6.2017 (t.j. od dňa nasledujúceho po uplynutí piatich dní od zosplatenia úveru listom zo dňa 21.6.2017) vo výške 5 % p.a.. Vzhľadom na priznaný nárok, súd žalovaného zaviazal aj na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z jednotlivých dlžných súm po zohľadnení platieb žalovaného.

23. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 a § 256 ods. 1 C.s.p. spojení s § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Žalovaný zavinil čiastočné zastavenie konania a vo zvyšku bol úspešný žalobca, a preto súd priznal žalobcovi náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnom skončení veci (§ 262 ods. 2 ods. CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).